

**UCHWAŁA NR CXXV/3420/23  
RADY MIASTA KRAKOWA**

z dnia 20 grudnia 2023 r.

**w sprawie rozpatrzenia petycji  
dotyczącej przeprowadzenia zapowiadanego referendum lokalnego.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572 i 1463) w związku art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Miasta Krakowa uchwała co następuje:

**§ 1. 1.** Po rozpatrzeniu petycji Krakowskiego Stowarzyszenia Obrony Zwierząt w sprawie przeprowadzenia zapowiadanego referendum lokalnego, Rada Miasta Krakowa nie uwzględniła wniesionej petycji.

2. Uzasadnienie stanowi załącznik do uchwały.

**§ 2.** Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa do poinformowania składającego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady  
Miasta Krakowa

**Artur Buszek**

W dniu 29 sierpnia 2023 r. wpłynęła do Rady Miasta Krakowa petycja Krakowskiego Stowarzyszenia Obrony Zwierząt w sprawie przeprowadzenia zapowiadanego referendum lokalnego. Krakowskie Stowarzyszenia Obrony Zwierząt domaga się dotrzymania danego słowa i przeprowadzenia zapowiedzianego referendum lokalnego, zaznaczając że już w 2022 r. złożyło propozycje jednego z pytań referendalnych, które dotyczyło wprowadzenia zakazu funkcjonowania dorożek konnych w Krakowie.

Petycja została przekazana do Prezydenta Miasta Krakowa celem przygotowania i przedstawienia informacji umożliwiających jej rozpatrzenie przez Radę Miasta Krakowa.

Prezydent Miasta Krakowa udzielając wyjaśnień poinformował, że praca koni dorożkarskich jest uregulowana w umowach jakie zawiera Gmina Miejska Kraków z przedsiębiorcami, zobowiązując ich do sprawowania należytej opieki nad końmi. Wszystkie zakazy i nakazy uwzględnione w przedmiotowych umowach są opracowane na podstawie wieloletniej współpracy ze specjalistami z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Urząd Miasta Krakowa podejmując działania związane z utrzymywaniem i pracą koni dorożkarskich, współpracuje z Powiatowym Inspektoratem Weterynarii w Krakowie oraz organizacjami, których statutowym celem jest ochrona zwierząt (w tym z Krakowskim Towarzystwem Opieki nad Zwierzętami). Utrzymywany jest także stały kontakt z wykwalifikowaną kadrą naukową Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie (specjalistami z zakresu weterynarii, zootechniki, zoohigieny, biologii i behawioru koni) oraz hippologiem.

Urząd Miasta Krakowa od 2014 roku zleca wykonywanie specjalistycznych badań mających na celu określenie m.in. optymalnych warunków zoohigienicznych pracy koni dorożkarskich. W oparciu o zakupiony profesjonalny miernik mikroklimatu (WBGT) już w 2013 roku wykonano pierwsze pomiary cieplnych warunków pracy koni podczas wysokich temperatur. Dalsze badania zostały przeprowadzone w kolejnych latach, zarówno w okresie letnim, w tym podczas upałów, jak i w okresie jesienno-zimowym. Zawierały one obok badań miernikiem mikroklimatu (WBGT), pomiary psychometryczne, katatermometryczne, termowizyjne oraz badania fizjologiczne (w tym: hematologiczne, biochemii krwi). Uzupełniająco wykorzystano kamerę termowizyjną, która umożliwia cyfrową rejestrację rozkładu temperatur oraz wizualizację promieniowania podczerwonego ciała koni oraz otaczającego podłoża. Przeprowadzono także badania pulsometryczne koni.

Z przeprowadzonych badań powstał „Raport z badań nad określeniem warunków zoohigienicznych pracy koni dorożkarskich w Krakowie”, który objął wyniki analiz hematologicznych i biochemicznych krwi oraz pomiarów tętna u wszystkich objętych badaniami koni dorożkarskich pracujących na Starym Mieście w Krakowie. Wyniki mieściły się w granicach dopuszczalnych norm, niezależnie od panujących warunków termiczno-wilgotnościowych. Konie badano także po wysiłku związanym z ich pracą (ciągnięcie dorożek z pasażerami). Także po pracy parametry mierzone u tych zwierząt nie odbiegały od przyjętych norm i nie wskazywały na przeciążenie zwierząt, nawet w przypadku pracy w wysokich temperaturach. Nie notowano także oznak odwodnienia.

W latach 2017 i 2018 przeprowadzono kolejne badania, z których sporządzono opinie dotyczące wpływu wybranych warunków środowiskowych panujących w obrębie Starego Miasta w Krakowie, na wybrane parametry fizjologiczne pracujących tam koni dorożkarskich. Wynika z nich, że warunki pogodowe mogą nieznacznie wpływać na parametry fizjologiczne koni, ale uzyskiwane wyniki nie wykroczyły poza opisywane w literaturze fachowej jako dopuszczalne.

Poza okresami pracy konie dorożkarskie odpoczywają w stajniach i na pastwiskach. Miejsca te są kontrolowane przez Urząd Miasta Krakowa oraz Powiatowego Lekarza Weterynarii w Krakowie.

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że konie dorożkarskie na Rynku Głównym nie pracują ponad siły a wszystkie badane parametry mieszczą się w normie. Wyniki badań

o których mowa powyżej dostępne są na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Krakowa pod adresem: [https://www.bip.krakow.pl/?dok\\_id=67985](https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=67985).

Dobry stan zwierząt potwierdzany jest licznymi kontrolami w miejscach ich postoju. Przedsiębiorcy - dorożkarze regularnie poją i karmią konie na postojach, co można zaobserwować przebywając na Rynku Głównym w Krakowie. Odrębną kwestią jest nadzór lekarsko-weterynaryjny, którym są objęte konie. Wszystkie konie dorożkarskie posiadają paszporty, w których zgodnie z wymogami prawa odnotowywane są informacje dotyczące stanu ich zdrowia. Obowiązkowo przechodzą także okresowe badania, na podstawie których są dopuszczane do pracy w zaprzęgu. Niezależnie od powyższego, konie obowiązkowo są oznaczone elektronicznymi identyfikatorami (chipami), co w razie potrzeby pozwala na szybką ich identyfikację. Urząd Miasta Krakowa dysponuje czytnikiem chipów i wykonuje w tym zakresie regularne kontrole. Równocześnie, celem zapewnienia koniom dorożkarskim stałej opieki i systematycznej kontroli lekarsko-weterynaryjnej, ich posiadacze zobowiązani są do corocznego wykonywania badań koni, a także natychmiastowego reagowania, tj. wzywania opieki weterynaryjnej w przypadku zranienia zwierzęcia, okaleczenia czy też odniesienia kontuzji. Ogólny stan kondycyjny tych zwierząt, który przez fachowców jest oceniany na więcej niż dobry, wskazuje na jakość sprawowanej nad nimi opieki przez ich właścicieli.

Podjęmowane są przez Gminę Miejską Kraków działania na rzecz poprawy dobrostanu koni dorożkarskich, o czym świadczy fakt znacznego ograniczenia wymiaru ich pracy. Konie są zaprzęgane do dorożek co drugi dzień (14 - 15 dni w miesiącu), a łączny czas ich pracy nie przekracza 12 godzin na dobę. Ograniczenie dni pracy koni następuje także dodatkowo w dniach, kiedy wjazd do Rynku Głównego jest niemożliwy z uwagi na organizację imprez lub innych przedsięwzięć. Ponadto duża liczba dorożkarzy posiada więcej niż jedną parę koni, co pozwala na częstą ich wymianę (praca koni odbywa się rotacyjnie). Wykorzystywanie przez dorożkarzy dwóch koni do jednego pojazdu zaprzęgowego, pozwala równomiernie rozłożyć obciążenie na każde ze zwierząt (właśnie m.in. z tego powodu są one dobierane wielkością). W ramach podjętych działań na rzecz poprawy warunków pracy koni wprowadzono także obowiązek ograniczenia zarówno wielkości dorożek (aktualnie dopuszcza się zaprzęgi o maksymalnej długości do 7 m), jak i typów pojazdów (dopuszczalne są dwa typy: victoria oraz lando). Pojazdy te są mniejsze i lżejsze od tych, do których jeszcze kilka lat wcześniej były zaprzęgane konie.

Od wielu lat corocznie odbywają się cykliczne spotkania - konsultacje, w których uczestniczą: pracownicy naukowcy Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, przedstawiciel Krakowskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, zootechnik z Wydziału Kształtowania Środowiska UMK, funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji oraz strażnicy miejscy, jak również przedstawiciele dorożkarzy krakowskich. Celem tych spotkań jest podsumowanie poprzedniego sezonu obsługi ruchu turystycznego pojazdami zaprzęgowymi, rozpatrywanie ewentualnych problemów pojawiających się w tym zakresie oraz przypomnienie obowiązujących wytycznych na kolejny rok wykonywania działalności.

Również dorożkarze oraz powożący (we własnym zakresie) corocznie szkolą się, podnosząc w ten sposób swoją wiedzę i kwalifikacje. Szkolenia obejmują różnorodną tematykę, m.in. zasady prawidłowego żywienia zwierząt, fachową opiekę nad zwierzętami, ochronę zwierząt, itp. Szkolenia te są obowiązkowe. Ponadto przedsiębiorcy - dorożkarze mają obowiązek posiadania aktualnych badań lekarsko - weterynaryjnych.

Pracownicy Urzędu Miasta Krakowa przeprowadzają także wizytację miejsc utrzymywania koni (stajni). Kontrole, odbywające się z udziałem Powiatowego Lekarza Weterynarii w Krakowie, nie wykazały nieprawidłowości i nie ujawniły żadnego konia, który byłby w złym stanie. Zwierzęta były w bardzo dobrej kondycji fizycznej (czyste, zadbane i dobrze odżywione), posiadały odpowiednie warunki w stajniach.

Dodatkowo od 2013 roku przedsiębiorców - dorożkarzy obowiązują przepisy (katalog reguł i zasad) określające szczegółowe warunki wykonywania pracy przez konie dorożkarskie. Zgodnie z ww. przepisami wdrożono zmianę godzin zakazu wjazdu i postoju dorożek w Rynku Głównym. Obstrzeżenia obowiązują w godzinach między 13:00 - 17:00, gdy temperatura przekracza 28 stopni

Celsjusza (według wskazań termometru zawieszono na ścianie Sukiennic). W pozostałych godzinach, kiedy temperatura powietrza przekracza 28 stopni Celsjusza, powożący są zobowiązani chronić konie przed słońcem i skutkami upału (m. in. dodatkowo poić konie). Wyniki kontroli wskazują, że w upalne dni powożący odjeżdżają z postoju w Rynku Głównym często przed wyznaczonymi godzinami i korzystają w tym czasie z zacienionych postojów zastępczych, bądź rozpoczynają swoją pracę dopiero po godzinie 17:00. W przypadku bardzo wysokich temperatur Wydział Spraw Administracyjnych UMK wydaje zakazy postoju koni dorożkarskich na płycie Rynku Głównego.

Kompetencje w zakresie przeprowadzania kontroli dobrostanu koni dorożkarskich posiada Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Krakowie oraz Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Krakowie.

W kwestii ewentualnej możliwości wprowadzenia zakazu funkcjonowania dorożek konnych na obszarze Miasta Krakowa Prezydent poinformował, że każda dorożka jest pojazdem i jak każdy uczestnik ruchu może poruszać się po drogach publicznych zgodnie z obowiązującą organizacją ruchu i podlega regulacji stosownych przepisów. W związku z powyższym realizacja postulatu zawartego w petycji Krakowskiego Stowarzyszenia Ochrony Zwierząt nie wydaje się mieć uzasadnienia.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Krakowa po zapoznaniu się z ww. informacjami przedstawionymi przez Prezydenta Miasta Krakowa zarekomendowała rozpatrzenie zgłoszonej petycji w sposób zaproponowany w treści projektu uchwały.